

”Competența face diferența!
***Proiect selectat în cadrul Programului Operațional Capacitate Administrativă
cofinanțat de Uniunea Europeană, din Fondul Social European”***

Nume beneficiar: Ministerul Educației Naționale (M.E.N.)

Titlul proiectului: Îmbunătățirea politicilor publice în învățământul superior și creșterea calității reglementărilor prin actualizarea standardelor de calitate QAFIN

Comunicat de presă

Au avut loc consultările publice privind Metodologia și indicatorii pentru clasificarea universităților și ierarhizarea programelor de studii din România.

Consultările publice au fost organizate în cadrul activităților proiectului “Îmbunătățirea politicilor publice în învățământul superior și creșterea calității reglementărilor prin actualizarea standardelor de calitate - QAFIN” și s-au desfășurat în 5 mari centre universitare: București, Brașov, Cluj-Napoca, Iași și Timișoara, în perioada 11 – 15 iunie 2018. La consultări au participat reprezentanți ai universităților, ai mediului de afaceri, studenți, dar și experți ai Ministerului Educației Naționale (MEN) și ai Agenției Române de Asigurare a Calității în Învățământul Superior (ARACIS) din cadrul proiectului. Nu în ultimul rând, au participat la aceste întâlniri reprezentanți ai Băncii Mondiale, instituție financiară cu expertiză internațională care acordă asistență tehnică în cadrul proiectului.

Principalele întrebări ale participanților la consultările publice au fost :

- Care este scopul clasificării universităților?
- Care sunt consecințele clasificării pentru sistemul de învățământ superior din România?
- Care sunt avantajele clasificării universităților?
- De ce este necesară clasificarea/gruparea universităților în categorii A, B și C?
- Cum ar arăta, din perspectiva noii Metodologii, clasificarea și ierarhizarea pentru universitățile comprehensive?
- Se are în vedere armonizarea domeniilor fundamentale cu clasificarea europeană?
- Propunerea de Metodologie se referă la toate tipurile de programe de studii sau doar la cele de licență?
- Care este impactul pe termen scurt și mediu al clasificării și ierarhizării?
- Se intenționează corelarea indicatorilor pentru evitarea raportărilor multiple?
- Cum va contribui noua Metodologie la dezvoltarea învățământului superior românesc?
- Ce ne dorim referitor la indicatorii propuși? De ce ne dorim atingerea acelor indicatori?
- În ce măsură absolvenții îi ajută pe angajatori să își atingă obiectivele economice?

Având în vedere cele de mai sus, consultările au fost organizate în 2 sub-activități.

Prima dintre acestea și-a propus să răspundă întrebărilor :

- *Cât de diferite sunt clasificările și ierarhizările?*
- *Ce avantaje pot fi obținute din clasificarea universităților românești?*
- *Care sunt preocupările participanților la consultări legate de procesul de clasificare?*
- *Cum pot să funcționeze împreună ierarhizările și clasificările?*

În cadrul grupurilor de lucru din prima sub-activitate, a fost mai întâi supusă dezbaterii semnificația actuală a noțiunii de *clasificare*, în raport cu semnificația atribuită în anul 2011 în cadrul exercițiului de clasificare a universităților și de ierarhizare a programelor de studii.

De asemenea, au fost discutate scopul clasificării universităților din perspectiva noii Metodologii, riscul ca aceasta din urmă să aibe o abordare predominant cantitativă, relația dintre noțiunile de *clasificare* și *ierarhizare* și anume faptul că clasificarea poate conduce la ierarhizare și, nu în ultimul rând, problema clasificării și a ierarhizării în cazul universităților comprehensive, caracterizate printr-o varietate a domeniilor fundamentale.

Au fost de asemenea aduse în discuție avantajele clasificării universităților românești, dintre care amintim :

- Transparența publică a informațiilor privind universitățile românești și accentuarea specificului acestora prin prisma domeniilor abordate.
- Credibilitatea învățământului superior românesc prin îmbunătățirea reglementărilor cu privire la clasificarea universităților și la ierarhizarea programelor de studii, la asigurarea calității.
- Vizibilitatea pe plan național și internațional a universităților, atragerea unui număr mai mare de studenți, prestigiu.
- Îmbunătățirea managementului universitar prin previzionarea activității administrative a universităților, aplicarea unor măsuri corective în cazul indicatorilor deficitari.
- Crearea unei baze de date care va permite extragerea informațiilor de către utilizatori.
- Calitatea produsului, a formării absolvenților, dezvoltarea învățământului superior românesc.

Din discuții au reieșit următoarele preocupări legate de procesul de clasificare:

- Clasificarea universităților ar putea conduce la alocarea diferențiată a resurselor bugetare, la comparații între universități care derulează programe de studii din aceleași domenii fundamentale.
- Necesitatea determinării consecințelor clasificării și ale ierarhizării asupra domeniilor vocaționale (arte, muzică), asupra universităților comprehensive și asupra universităților private.

- Necesitatea corectitudinii și transparenței procesului de clasificare și ierarhizare și a procesului de auditare a raportărilor.
- Determinarea logisticii, a resurselor materiale și umane pe care le implică procesul de clasificare și ierarhizare pentru universități ; care este modalitatea de colectare a datelor ; posibila încărcare suplimentară a cadrelor didactice.
- Posibilitatea să existe o suprapunere a evaluărilor și o multiplicare a raportărilor în absența corelării indicatorilor propuși de noua Metodologie cu indicatorii ARACIS și ai Consiliului Național de Atestare a Titlurilor, Diplomelor și Certificatelor Universitare (CNATDCU)
- Necesitatea determinării impactului procesului de clasificare și ierarhizare pe termen scurt și mediu asupra studenților.

În ceea ce privește funcționarea împreună a ierarhizărilor și a clasificărilor, au fost discutate:

- Necesitatea ca abordarea cantitativă a noii Metodologii să fie însoțită de o abordare calitativă.
- Faptul că modul de aplicare a noii Metodologii se dorește a fi în concordanță cu obiectivele urmărite.

Printre recomandările reținute ca urmare a dezbaterilor referitoare la prima sub-activitate, reținem:

- Necesitatea de a realiza o analiză critică a exercițiilor de evaluare anterioare și de a aplica rezultatele obținute la următoarele evaluări.
- Importanța abordării sistemice a procesului de clasificare și ierarhizare, pe baza unor parametri de evaluare raportați la obiectivele urmărite de clasificare (ex. satisfacția generală a societății, contribuția la dezvoltarea regională).
- Necesitatea de a propune un set de indicatori generali, comuni tuturor domeniilor, și un set de indicatori specifici fiecărui domeniu;
- Importanța particularizării indicatorilor în funcție de domeniile fundamentale și a stabilirii ponderii indicatorilor.
- Necesitatea testării noii Metodologii și a indicatorilor propuși.
- Luarea în considerare și a altor indicatori în afara numărului de studenți înmatriculați pentru determinarea procentului de activare a domeniilor fundamentale în universități.
- Armonizarea indicatorilor pentru toate tipurile de raportări, în scopul evitării raportărilor multiple din partea universităților.
- Crearea unei baze de date unice care să fie adecvată tuturor tipurilor de raportări.
- Precizarea noțiunii de „domeniu fundamental” și armonizarea cu clasificarea europeană a domeniilor.

Cea de-a doua sub-activitate s-a centrat în jurul temelor/întrebărilor:

- *Oferirea de feedback cu privire la următoarele grupe de indicatori:*

- ✓ *Grupa 1: Predare și învățare (inclusiv nivelul de satisfacție/mediul de învățare, rata de absolvire)*
- ✓ *Grupa 2: Știință și cercetare*
- ✓ *Grupa 3: Implicare regională și socială și internaționalizare*
- ✓ *Grupa 4: Rezultatele de pe piața muncii*
- *În ce măsură unele grupe de indicatori („dimensiuni”) sunt mai importante decât altele?*
- *Accentul ar trebui să fie pus pe setări prestabilite sau ar trebui considerate și setări definite de utilizatori?*

În ceea ce privește importanța grupelor de indicatori, a fost stabilit că grupele de indicatori (“dimensiuni”) sunt corect identificate.

Importanța unei grupe de indicatori este determinată de ponderea atribuită grupeii respective în raport cu finalitatea clasificării și ierarhizării:

- Grupele 1 și 2 sunt importante pentru universități
- Grupa 3 este în legătură cu profilul universității (ex. o universitate mai mare va aloca mai multe resurse pentru dimensiunea internațională)
- Grupa 4 depinde de răspunsurile angajatorilor și de nivelul economic al regiunii (pentru angajatori este importantă calitatea absolvenților, gruparea universităților în categorii nefiind relevantă: acesta a fost punctul de vedere al angajatorilor participanți la eveniment. Există diferențe între regiuni în ceea ce privește gradul de ocupare a absolvenților)
- Grupele 1-4 sunt importante pentru transparența informațiilor publice.

Au mai fost discutate :

- necesitatea centralizării datelor la nivel național în ceea ce privește inserția profesională a absolvenților
- necesitatea unei corectitudini a rezultatelor, aceasta depinzând de modul de aplicare a indicatorilor respectivi (ex. evaluarea nivelului de satisfacție a studenților).

Astfel, sugestiile/recomandările din cea de-a doua sub-activitate vizează :

- Realizarea unei metodologii care să fie agreată de majoritatea actorilor implicați; folosirea, într-o primă etapă, a unor metode calitative (interviu, focus grup) aplicate pe grupuri țintă definite (cadre didactice, studenți, angajatori, absolvenți); stabilirea unei metodologii de cercetare pentru validarea instrumentelor propuse înainte de aplicarea acestora.
- Stabilirea indicatorilor și a ponderii acestora în raport cu obiectivele urmărite în procesul de clasificare și ierarhizare.
- Introducerea unor indicatori obiectivi, măsurabili, riguros determinați.
- Prioritatea acordată calității în stabilirea indicatorilor.

- Considerarea unor indicatori pentru care există o referință internațională (criterii de referință).
- Posibilitatea de a conecta Registrul Matricol Unic și REVISAL, pentru a stabili gradul de ocupare a forței de muncă. Această măsură ar ușura încărcarea universităților.
- Propuneri de indicatori:
 - ✓ organizarea de manifestări științifice (în corelație cu organizarea de activități artistice și culturale);
 - ✓ procentul de cadre didactice care au dobândit abilități moderne de predare;
 - ✓ procentul de cursuri pentru care se asigură suport de predare;
 - ✓ contractele de consultanță semnate de universități cu actori sociali și economici regionali;
 - ✓ numărul de proiecte de cercetare realizate ca răspuns la unele probleme regionale.

Mai este de menționat că participanții au apreciat inițiativa aplicării procesului de consultare publică și prezența studenților în cadrul acestuia. Totodată, au fost subliniate rolul important al MEN în armonizarea propunerilor de clasificări a universităților și de indicatori și rolul fundamental al ARACIS ca partener în cadrul proiectului QAFIN.

Consultările publice care au avut loc la mijlocul lunii iunie, prin organizarea de evenimente la care participanții au avut ocazia de a dezbate *face to face* subiectele amintite, vor fi întregite printr-o consultare *online*, realizată prin postarea pe site-ul MEN a unui chestionar, respectiv completarea acestuia de către factorii interesați.

Reamintim că proiectul “Îmbunătățirea politicilor publice în învățământul superior și creșterea calității reglementărilor prin actualizarea standardelor de calitate - QAFIN” are drept scop creșterea calității reglementărilor referitoare la:

- evaluarea calității în învățământul superior
- clasificarea și ierarhizarea universităților, respectiv a programelor de studii oferite de acestea

Nu în ultimul rând, scopul asumat în cadrul proiectului - anume acela de a implementa politici publice bazate pe dovezi, prin corelarea planificării strategice cu bugetarea pe programe - va fi realizat și prin îmbunătățirea capacității administrative a ARACIS și a MEN, prin:

- adaptarea structurilor
- optimizarea proceselor
- pregătirea corespunzătoare a resurselor umane

Proiectul “Îmbunătățirea politicilor publice în învățământul superior și creșterea calității reglementărilor prin actualizarea standardelor de calitate - QAFIN” este implementat de către Ministerul Educației Naționale, în parteneriat cu Agenția Română de Asigurare a Calității în Învățământul Superior, fiind totodată co-finanțat din Fondul Social European (FSE) prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014 – 2020, Axa prioritară 1: Administrație publică și sistem judiciar eficiente, Obiectivul specific 1.1: Dezvoltarea și introducerea de sisteme și standarde comune în administrația publică ce optimizează procesele decizionale orientate către cetățeni și mediul de afaceri, în concordanță cu Strategia Consolidării Administrației Publice 2014 – 2020 (SCAP).